

Գավառ համայնքի երիտասարդական ուրրաի զարգացման

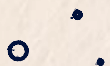
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

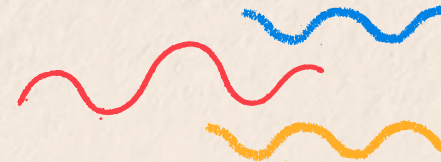

Գեղարքունիքի մարզում, Գավառ համայնքում երիտասարդական ոլորտի զարգացման 2024 թվականի գործողությունների պլանի նպատակն է ստեղծել իրավական դաշտ և ռեսուրսներ հատկացնել տեղի երիտասարդության ներուժը բացելու և զարգացնելու համար:

Գործողությունների պլանի նպատակն է նպաստել երիտասարդների համակողմանի զարգացմանը, ինքնահաստատմանը և ինքնադրսևորմանը: Պլանի առաջնահերթությունների, ծրագրերի, միջոցառումների և մեխանիզմների միջոցով ծրագիրը նպատակ ունի խրախուսել երիտասարդության ակտիվ մասնակցությունը հասարակական կյանքին և համայնքաշինությանը: Կենտրոնանում է սոցիալականացման, ինքնաիրացման, ներգրավվածության և զարգացման համար նպաստավոր պայմանների ստեղծման վրա՝ միաժամանակ նպաստելով ազգային անվտանգությանը, սոցիալ-տնտեսական առաջընթացին և մշակութային կենսունակությանը: Ի վերջո, ծրագիրը ձգտում է ձևավորել և զարգացնել օրինապաշտ անհատներ, ովքեր պատասխանատու, պետականասեր քաղաքացիներ են հայ հասարակության մեջ:

Բովանդակություն

<u>Ներածություն</u>	<u>4 էջ</u>
<u>Գործողությունների պլանի օբյեկտները</u>	<u>6 էջ</u>
<u>Ներկա իրավիճակի ներկայացում</u>	<u>7 էջ</u>
<u>Հարցման վերլուծություն</u>	<u>14 էջ</u>
<u>Առաջարկ</u>	<u>19 էջ</u>
<u>Գործողությունների պլան</u>	<u>20 էջ</u>
<u>Նպատակներ</u>	<u>21 էջ</u>
<u>Գործողությունների պլանի մոնիթորինգ, գնահատում և հաշվետվողականություն</u>	<u>27 էջ</u>

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Գավառ համայնքում երիտասարդական համայնքի զարգացման ուղղված գործողությունների ծրագրի նպատակն է հզորացնել և աջակցել տեղի երիտասարդների իրենց կյանքի տարբեր ոլորտներում՝ ապահովելով նրանց ամբողջական զարգացումը և ակտիվ մասնակցությունը համայնքաշինությանը: Գործողությունների ծրագիրը ծառայում է որպես ճանապարհային քարտեզ հետևյալ նպատակներին հասնելու համար.

01

Կրթություն և

հմտությունների զարգացում

Գործողությունների ծրագիրը պետք է երիտասարդներին հնարավորություն ընձեռնի օգտվելու որակյալ կրթության և հմտությունների զարգացման ծրագրերից՝ ապահովելով, որ նրանք հազեցած լինեն անձնական և մասնագիտական աճի համար անհրաժեշտ գիտելիքներով ու հմտություններով:

02

Զբաղվածություն և

ձեռներեցություն

Այն պետք է կենտրոնանա երիտասարդների համար զբաղվածության և ձեռներեցության ուղիների ստեղծման վրա, առաջարկելով ռեսուրսներ և աջակցություն աշխատանքի տեղավորման, մասնագիտական ուսուցման և ստարտափ նախաձեռնությունների համար:

03

Քաղաքացիական

ներգրավվածություն

Խրախուսել երիտասարդների ակտիվ մասնակցությունը համայնքային որոշումների կայացման գործընթացներին՝ հնարավորություն տալով նրանց բարձրաձայնել իրենց կարծիքը, նպաստել տեղական քաղաքականությանը և ներգրավվել կամավորական և քաղաքացիական գործունեության մեջ:

04

Առողջություն և բարեկեցություն

Նպաստել երիտասարդների ֆիզիկական և հոգեկան առողջությանը՝ առողջապահական կրթական ծրագրերի, առողջապահական ծառայություններից օգտվելու և առողջ ապրելակերպի վերաբերյալ իրազեկման արշավների միջոցով:

05

Մշակութային և ժամանցային

գործունեություն

Նպաստել մշակութային և ակտիվ հանգստի միջոցառումներին և ծրագրերին, որոնք բավարարում են երիտասարդության տարբեր հետաքրքրությունները, խթանում ստեղծագործական ունակությունները և պատկանելության զգացումը:

06

Բնապահպանական

իրազեկում

Իրականացնել ծրագրեր և գործողություններ, որոնք կբարձրացնեն բնապահպանական խնդիրների մասին իրազեկությունը և կխթանեն համայնքում կայուն գործելակերպը:

07

ԹՎային գրագիտություն և քննադատական մտածողություն

Հզորացնել համայնքի երիտասարդներին թվային միջավայրը կողմնորոշվելու համար անհրաժեշտ էական հմտություններով: Ապահովել թվային ռեսուրսների արդար հասանելիությունը, իրականացնել համակարգչային գրագիտության ծրագրեր՝ հնարավորություն տալով երիտասարդներին մնալ կապի մեջ, տեղեկացված և զարգացնել քննադատական մտածողության հմտությունները:

10

Երիտասարդական ցանցեր

Ստեղծել հարթակներ և միջոցառումներ երիտասարդների համար ցանցի, գաղափարների փոխանակման և հարաբերություններ կառուցելու համար, որոնք կարող են շահավետ լինել նրանց ապագա աշխատանքներում:

08

Երիտասարդական կազմակերպություններ

Աջակցել և խրախուսել երիտասարդական կազմակերպությունների և ակումբների ձևավորումը, որոնք թույլ են տալիս երիտասարդներին համագործակցել, սովորել և ղեկավարել տարբեր համայնքային նախաձեռնություններ:

11

Ռեսուրսների մոբիլիզացիա

Մշակել գործողությունների պլան ֆինանսական ռեսուրսների և գործընկերության ձեռքբերման համար՝ երիտասարդության զարգացման նախաձեռնությունները պահպանելու և ընդլայնելու համար:

09

Մենթորություն և ուղղորդում

Ստեղծել մենթորության ծրագրեր, որտեղ փորձառու անհատները առաջնորդում և ոգեշնչում են երիտասարդներին իրենց անձնական և մասնագիտական աճում:

12

Մոնիտորինգ և գնահատում

Պարբերաբար գնահատել ծրագրերի արդյունավետությունը և հետադարձ կապի և արդյունքների հիման վրա կատարել անհրաժեշտ շտկումները:

Գավառ համայնքի երիտասարդական ոլորտի զարգացման գործողությունների պլանի սուբյեկտներ

Երիտասարդ՝ պատանեկության և մեծահասակության տարիքի մեջ գտնվող 13-30 (ներառյալ) տարեկան ինքնուրույն անձ:

Սահմանումը՝ «ՀՀ 13-30 տարեկան քաղաքացին, ինչպես նաև ՀՀ բնակվող և բնակության իրավունք ունեցող 13-30 տարեկան օտարերկրյա քաղաքացիները, քաղաքացիություն չունեցող, ինչպես նաև ՀՀ ապաստան հայցողները և փախստականի կարգավիճակ ունեցող անձինք՝ օրենքով սահմանված հիմքերի առկայության դեպքում»:

աշակերտական, ուսանողական, երիտասարդական խորհուրդ

կրթական հաստատության, տեղական ինքնակառավարման կամ տարածքային կառավարման մարմնի կառուցվածքում խորհրդատվական կամ որոշումների կայացմանը մասնակցող մարմին, որը, համաձայն իր կանոնադրության, ապահովում է երիտասարդների ինստիտուցիոնալ մասնակցությունը տվյալ մարմնի գործունեության շրջանակներում որոշումների կայացման գործընթացներին

Երիտասարդական աշխատող

Երիտասարդների հետ աշխատող մասնագետ, ով իրականացնում է երիտասարդական աշխատանք, այն է՝ կրթական, մշակութային, բնապահպանական կամ սոցիալական այլ նշանակության խմբային կամ անհատական աշխատանք երիտասարդների համար, նրանց հետ և/կամ նրանց կողմից, հիմնված ոչ ֆորմալ կրթության մեթոդաբանության և երիտասարդների կամավոր մասնակցության վրա: Երիտասարդական աշխատանքն իր բնույթով երիտասարդների ներուժի բացահայտմանը, իրացմանը, հանրային կյանքի տարբեր ոլորտներում և մակարդակներում կայացվող որոշումներին ակտիվ մասնակցությանը և ներառմանը միտված սոցիալական գործունեություն է:

Երիտասարդական կենտրոն

ստեղծարար միջավայր, որտեղ իրականացվում է երիտասարդական աշխատանք՝ ուղղված երիտասարդների ներուժի բացահայտմանը, սոցիալականացման, ինքնաիրացման, ներգրավման ու զարգացման անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, հանրային կյանքին և պետականաշինությանը երիտասարդության առավելագույն մասնակցության ապահովմանը:

Երիտասարդ ընտանիք

ընտանիք, որտեղ ամուսիններից առնվազն մեկը երիտասարդ է՝ 16-30 տարեկան (ներառյալ), իսկ մյուսի տարիքը չի գերազանցում 35-ը (ներառյալ), և ամուսինների գումարային տարիքը չի գերազանցում 70-ը կամ երեխա ունեցող երիտասարդ միայնակ ծնող:

Երիտասարդական հասարակական կազմակերպություն

Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված հասարակական այն կազմակերպությունները, որոնք համաձայն իրենց կանոնադրության զբաղվում են երիտասարդության հարցերով և/կամ իրականացնում են երիտասարդական աշխատանք:

Ներկա իրավիճակի

վերլուծությունը

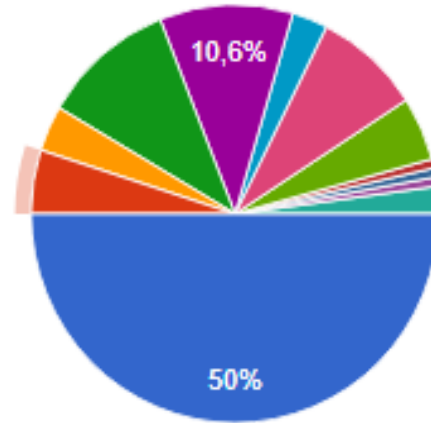
Չեկուցել երիտասարդական ոլորտի զարգացման գործողությունների պլանի մշակման հարցման արդյունքների մասին

Ներածություն.

Հարցումն իրականացվել առցանց՝ կամավոր մասնակցության սկզբունքներով, Գավառ համայնքի երիտասարդների կարիքներն ու ակնկալիքները հասկանալու համար և օգտագործելու այս տեղեկատվությունը տեղական երիտասարդական ոլորտի զարգացման գործողությունների պլան մշակելու համար:

Հարցմանը մասնակցել են 16-30 տարիքի երիտասարդների 143, որոնք ներկայացնում են տարբեր սոցիալական, տնտեսական և կրթական աստիճան:

- Գավառ
- Գեղարքունիք
- Լանջաղբյուր
- Սարուխան
- Գանձակ
- Ենդեղաշեն
- Կարմիրգյուղ
- Նորատուս

Հարցման նպատակները

Հասկանալ Գավառ համայնքի ներկա իրավիճակը և երիտասարդության կարիքները:
Բացահայտել երիտասարդների համար միջավայրի զարգացման և բարելավման առաջնահերթ ոլորտները:
Հավաքել արժեքավոր տվյալներ՝ տեղական երիտասարդական ոլորտի զարգացման գործողությունների պլան մշակելու համար:

Մեթոդաբանությունը

Հարցումն իրականացվել է քանակական հետազոտության և առցանց գործիքներ տվյալների հավաքագրման մեթոդով: Մասնակցությունը եղել է կամավորը, ներկայացուցչական ընտրանք չի կատարվել: Հարցումը հասանելի է դարձել առցանց տարբերակով:

Արդյունքները.

Ժողովրդագրություն.

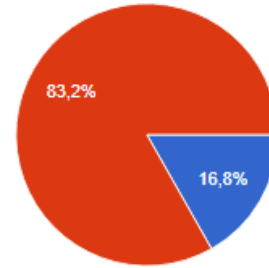
Հարցվածների
16.8% եղել են տղամարդիկ,
83.2% կանայք,

Կրթություն և զբաղվածություն.

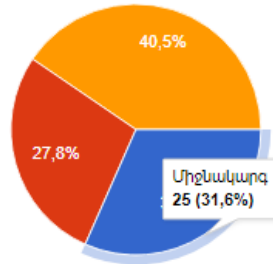
Մասնակիցների 31.6% սովորում են միջնակարգ դպրոցում:
19,8 %-ը աշխատում է լրիվ դրույքով, 10,7%-ը աշխատում է կես դրույքով և 68,6%-ը փնտրում է աշխատանք:

Սեռ

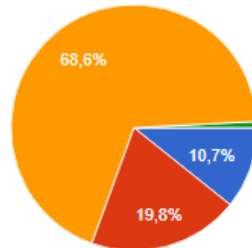
143 ответа

● Արական
● Իգական

● Միջնակարգ
● Միջին մասնագիտական
● Քարծրագույն

● Կես դրույք
● Լրիվ դրույք
● Փնտրում են աշխատանք
● Ոչ

Կենսապայմանները.

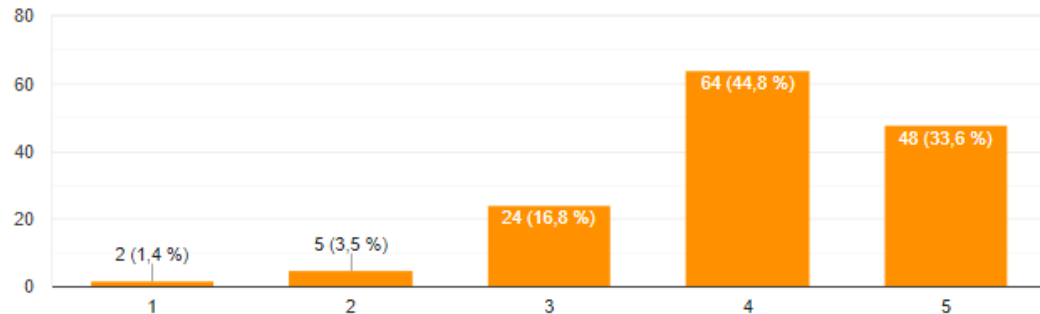
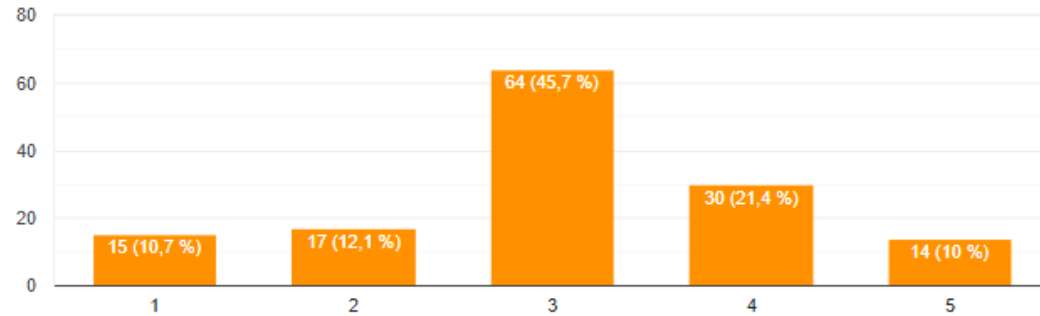
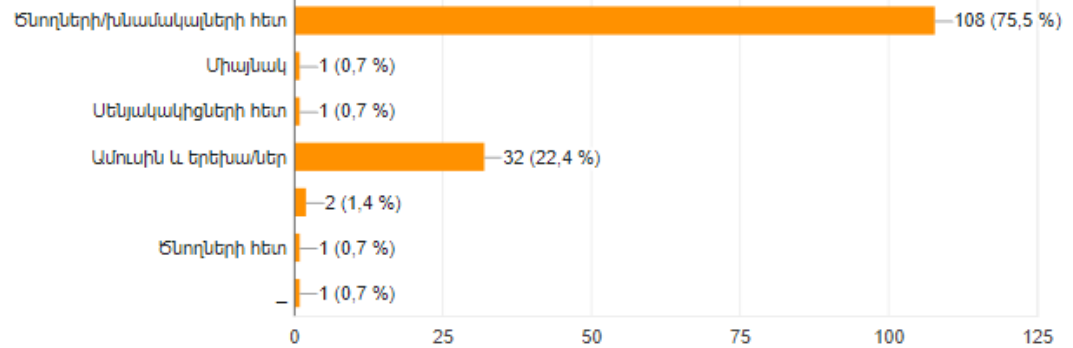
Մասնակիցների 75,5%-ն ապրում է ծնողների/խնամակալների հետ, 0,7%-ն ապրում է միայնակ և 23,1%-ը կիսում է բնակարանը ուրիշների հետ:

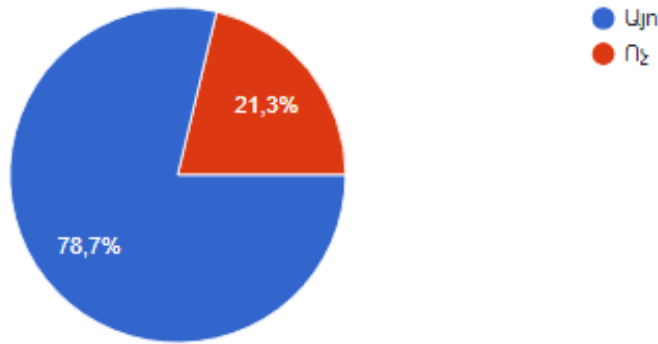
Ֆինանսական կայունություն.

Հարցվածների 10%-ը գոհ է իրենց ֆինանսական վիճակից, մինչդեռ 10,7%-ը կանգնած է ֆինանսական մարտահրավերների առջև:

Առողջություն և առողջություն.

Մասնակիցների 33,6%-ը իրենց ֆիզիկական առողջությունը գնահատում են որպես լավ, մինչդեռ 1,4%-ը ավելի ցածր վարկանիշ ունեն:

Սոցիալական կապեր.

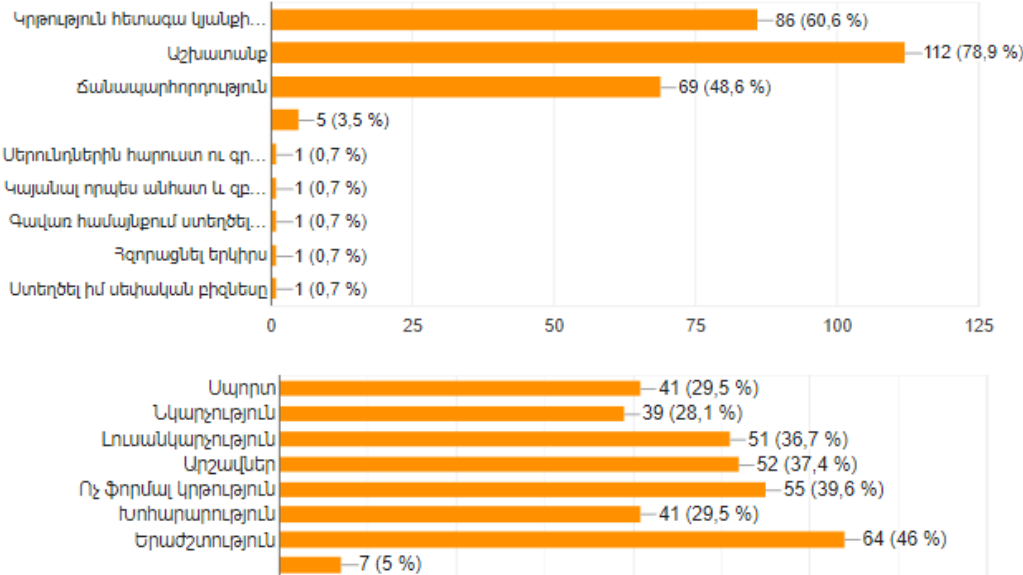
Հարցվածների 78,7%-ը կապված է իրենց համայնքի և հասակակիցների հետ: Մասնակիցների 21,3%-ը նախընտրում են շփվել և ընկերներ ձեռք բերել սոցիալական ցանցերի միջոցով:

Կրթական և կարիերայի հավակնություններ.

Երիտասարդների 83,6%-ը ունի հատուկ կրթական և կարիերայի նպատակներ: 16,4 %-ը կարծում է, որ իրենց ներկայիս կրթությունը լիովին չի համապատասխանում իրենց ցանկալի կարիերային:

Հորբիներ և հետաքրքրություններ.

Հարցման միջոցով բացահայտվել է հիմնական հորբիներն ու հետաքրքրությունները: Հարցվողներից շատերը ընտրել են երաժշտությունը, ոչ ֆորմալ կրթությունը, արշավները և լուսանկարչությունը:

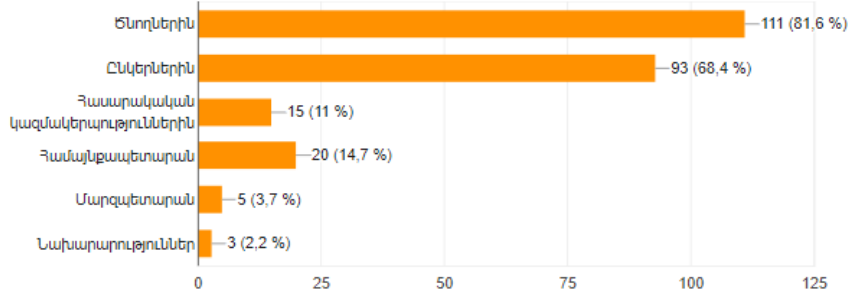

Խնդիրներ և մտահոգություններ.

Հարցվողների մեծամասնությունը որպես համայնքում երիտասարդական խնդիր նշել են զբաղադվածության բացակայությունը, մասնավորապես համապատասխան աշխատատեղերի բացակայությունը, ինչպես նաև շատերի համար մտահոգիչ խնդիր է համայնքի բնակիչների կարծրացած մտածելակերպը, որից բխում են մի շարք այլ խնդիրներ, օրինակ, գիտակցական ցածր մակարդակ, աղջիկների ժամանցային վայրեր չայցելելը և այլն:

Աջակցություն և ապագայի ակնկալիքներ.

Խնդիրներին բախվելիս հարցման մեջ հարցվողները հիմնականում նշել են, որ դիմում են ծնողներին, ընկերներին և համայնքապետարանին՝ աջակցություն ստանալու նպատակով: Իսկ հարցին, թե որտեղ են տեսնում երիտասարդները իրենց 5-10 տարի հետո մեծամասնությունը նշել է համայնքում, մասնագիտական ոլորտում աշխատելիս, բավականին քիչ տոկոսն է ցանկանում լքել ծննդավայրը:

Կրթական ցածր մակարդակ

Աշխատանքի բացակայություն

Ծուլություն,

Աշխատատեղերի բացակայությունը

Որ աղջիկ տղա երիտասարդներն ազատ չեն շփվում

Հինականում կոմպլեքսները շրջապատում

Բնակավայրը լքելու, այլ տեղերում հաստատվելու գերնպատակ ունեն:

Ոչ միասնականություն, մտածելակերպի անհեշի տարբերություն

Մասնագիտական ոլորտում աշխատանք, որի կօզկի վարձավճարի վճարմանը:

Որտե՞ր էք տեսնում ձեզ 5-10 տարի հետո:

91 օրեք

Կարիերայի աճի զագաթնակետին

Անորոշ ա բավականին՝ ելնելով երկրի խնդիրներից

Ծնողավայրում

Հասարակական, կրթական ոլորտում

Միայն ու միայն Հայաստանում, որն է բժշկական հաստատությունում աշխատելիս

Չգիտեմ

Հուսանք Հայաստանում!!

Արդեն կայացած համայնքում

Arayim aystex Gavarum

Գավառ համայնքի երիտասարդության կարիքների վերաբերյալ հարցման արդյունքների վերլուծությունը կարևոր քայլ է երիտասարդական ոլորտի զարգացման գործողությունների պլանի մշակման գործում:

Ստորև ներկայացնում ենք հետազոտության հիմնական արդյունքների վերլուծությունը.

1. Ժողովրդագրական տվյալներ.

Հարցման մասնակիցների մեծամասնությունը 19-22 տարիքային խումբն է՝ ցույց տալով Գավառում երիտասարդության լայն շրջանակ: Գենդերային ինքնության բազմազանությունը ընդգծում է զարգացման Գործողությունների պլանների բազմաթիվ գենդերային ինքնություններ տեղավորելու անհրաժեշտությունը:

4. Ֆինանսական կայունություն.

Ֆինանսական մարտահրավերների առջև ծառայածների բարձր տոկոսը ենթադրում է երիտասարդների ֆինանսական կայունությանն աջակցելու միջոցառումների կարևորությունը:

2. Կրթություն և զբաղվածություն.

Չգալի թվով մասնակիցներ գտնվում են վերապատրաստման գործընթացում, ինչը ընդգծում է կրթական ասպեկտների կարևորությունը զարգացման գործողությունների պլանի մեջ: Գործազրկության մակարդակը պահանջում է ուշադրություն և միջոցառումներ երիտասարդների համար աշխատատեղեր ստեղծելու համար:

5. Առողջություն և բարեկեցություն.

Հոգեկան առողջության խնդիրների բացահայտումն ընդգծում է հոգեկան առողջության աջակցության Առկայության և որակի կարևորությունը:

3. Բնակարանային պայմաններ.

Բնակարանային իրավիճակների բազմազանությունը (ծնողների, հարևանների, միայնակ ապրելը) վկայում է բնակարանային տարբեր կարիքները հաշվի առնելու անհրաժեշտության մասին:

6. Սոցիալական կապեր.

Առցանց հարթակների և հետաքրքրությունների միջոցով հաղորդակցվելու նախապատվությունը վկայում է երիտասարդների վիրտուալ և սոցիալ-մշակութային միջավայրերի զարգացման անհրաժեշտության մասին:

7. Կրթական և կարիերայի հավակնություններ.

Ներկայիս կրթության և կարիերայի նպատակների միջև անհամապատասխանությունը ենթադրում է ավելի ճկուն և հարմարվողական կրթական ծրագրերի անհրաժեշտություն:

10. Աջակցություն և ապագայի ակնկալիքներ.

Երիտասարդների աջակցության աղբյուրների և ակնկալիքների ըմբռնումը կօգնի մշակել միջամտություններ՝ բարձրացնելու նրանց բարեկեցությունը:

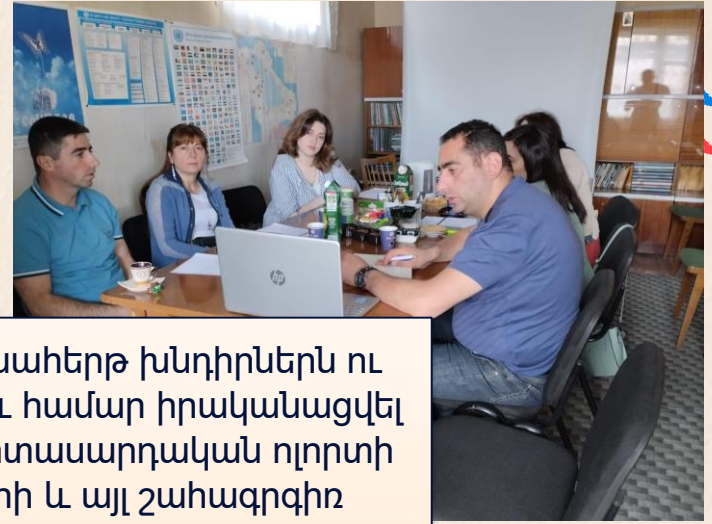
8. Հորբիներ և հետաքրքրություններ.

Հարցման մեջ բացահայտված հորբիներն ու հետաքրքրությունները կարող են կարևոր լինել երիտասարդությանը գրավող միջոցառումների և ծրագրերի ստեղծման համար:

9. Խնդիրներ և մտահոգություններ.

Հիմնական խնդիրների և սպառնալիքների բացահայտումը կօգնի գարգացման գործողությունների պլանի շրջանակներում առաջադրանքների առաջնահերթությանը:

Գավառ համայնքի երիտասարդության առաջնահերթ խնդիրներն ու կարիքները առավել ճշգրիտ բացահայտելու համար իրականացվել է խորհրդակցություն և հարցում տեղի երիտասարդական ոլորտի հասարակական կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի հետ, որպեսզի ստեղծվի ավելի կենտրոնացված զարգացման գործողությունների պլան, որը հաշվի կառնի Գավառ համայնքի և նրա երիտասարդության եզակի առանձնահատկությունները:

Այս վերլուծության հիման վրա կարող ենք հետևյալ եզրակացությունների հանգել.

- Կրթությունը, աշխատատեղերի հասանելիությունը և ֆինանսական կայունության աջակցությունը պետք է լինեն ծրագրի կենտրոնում:
- Հոգեկան առողջությունը, առցանց հարթակների միջոցով հաղորդակցությունը և հետաքրքրությունների զարգացումը նույնպես կարևոր ասպեկտներ են, որոնք ուշադրություն են պահանջում:
- Երիտասարդությունը պետք է ակտիվորեն ներգրավված լինի զարգացման գործողությունների պլանի մշակման և իրականացման գործում:
- Հարցման արդյունքների այս վերլուծությունը մեկնարկային կետ է երիտասարդության տեղական զարգացման գործողությունների պլանի մշակման հետագա աշխատանքի համար, որը նպատակաուղղված կլինի բարելավելու Գավառ համայնքի երիտասարդների կյանքի որակը և հնարավորությունները:

Հաշվի առնելով հետազոտության նախնական արդյունքները, կարող ենք անդրառնալ հետևյալ կարիքներին

- Աշխատանքի և կարիերայի հնարավորությունների բացակայություն երիտասարդների համար,
- Ապագա մասնագիտության ընտրության հարցում անորոշություն և կրթական շուկայի հետ անհամապատասխանություն,
- Որակյալ կրթական և վերապատրաստման ծրագրերի հասանելիության բացակայություն,
- Առողջապահության և առողջապահական ծառայությունների սահմանափակ հասանելիություն,
- Սոցիալական փոխազդեցության և երիտասարդական գործունեության ու ժամանցի մասնակցելու սահմանափակ հնարավորություններ,
- Երիտասարդների համար մշակութային և կրթական միջոցառումների բացակայություն,
- Անկախ կյանքի սահմանափակ հնարավորություններ,
- Սոցիալական մասնակցություն և ներգրավվածություն,
- Որոշումների կայացմանը և քաղաքականության մշակմանը երիտասարդների մասնակցության սահմանափակ մեխանիզմներ,
- Երիտասարդների շրջանում ստարտափներին և ձեռնարկատերերին աջակցելու համար ֆինանսական ռեսուրսների և ծրագրերի անհասանելիություն,
- Մշակութային և ազգային գիտակցություն,
- Ազգային ու մշակութային ինքնության ամրապնդման ու պահպանման անհրաժեշտությունը,
- Ինքնագարգացման և ստեղծագործելու միջավայր,
- Ինքնագարգացման, հոբբիների և ստեղծագործելու համար բավարար ռեսուրսներ և վայրեր չկան:

Առաջարկներ

Երիտասարդների շրջանում հետազոտության իրականացում.

Գավառ համայնքի երիտասարդության հիմնական խնդիրներն ու կարիքները ճշգրիտ որոշելու համար իրականացել փաստահեն հետազոտություն՝ Գավառ համայնքի երիտասարդության շրջանում:

Երիտասարդական ոլորտի զարգացման գործողությունների պլանի ստեղծում.

Համապարփակ երիտասարդական ոլորտի զարգացման գործողությունների պլանի մշակում, որը հաշվի է առնում կրթությունը, զբաղվածությունը, առողջապահական, մշակութային և սոցիալական ասպեկտները՝ երիտասարդության ակտիվ մասնակցությամբ դրա մշակման և իրականացման գործում:

Գավառ համայնքի Երիտասարդական ոլորտի զարգացման 2024թ.-ի գործողությունների պլան

Գործողությունների պլանի շրջանակներում անրադարձ Է կատարվում հետևյալ առաջնահերթություններին՝

- Երիտասարդական ոլորտի կայացում՝ որպես երիտասարդների զարգացման և ներգրավման Էկոհամակարգ,
- Երիտասարդների քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների իրացում և հանրային գործընթացներում,
- Երիտասարդների ակտիվ մասնակցություն, տնտեսական կյանքում երիտասարդների ներգրավվածություն,
- Երիտասարդների շրջանում առողջ ապրելակերպի, մշակութային կյանքի, գիտության ու սորաբարության մեջ ներգրավվածության խթանում,
- Երիտասարդների աջակցության, կամավորության և ոչ ֆորմալ կրթության զարգացում և ինստիտուցիոնալացում
- միջազգային համագործակցություն և երիտասարդության ոլորտում

1. Երիտասարդական ոլորտի կայացում՝ որպես երիտասարդների զարգացման և ներգրավման Էկոհամակարգ

1.1 Կատարել Գավառի երիտասարդության կարիքների և հետաքրքրությունների ծավալուն վերլուծություն

1.2 Երկխոսության մեջ ներգրավել երիտասարդության ներկայացուցիչներին տարածքներ

1.3 Կազմակերպել երիտասարդական կենտրոններ և համատեղ աշխատանքային

1.4 Կազմակերպել երիտասարդական կենտրոններ և համատեղ աշխատանքային

Գավառ համայնքի Երիտասարդական ոլորտի զարգացման գործողությունների պլանի իրականացման լիազորված մարմինը Գավառ համայնքապետարանի կրթության, մշակույթի և սպորտի պատասխանատու ստորաբաժանումն է:

Գործողությունների պլանի իրականացման գործում մեծ դեր են խաղում երիտասարդական քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունները: Երիտասարդական ԶՅԿ-ների, մասնավորապես, տեղական հասարակական կազմակերպությունների գործունեությունն առավել ակտիվացել է հատկապես վերջին տարիներին, ինչը պայմանավորված է նաև նախաձեռնություններին տրամադրվող դրամական աջակցությունները:

2. Երիտասարդների քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների իրացում և հանրային գործընթացներում երիտասարդների ակտիվ մասնակցություն

2.1 Գործարկել կրթական ծրագրեր, որոնք ընդգրկում են ձեռներեցությունը, թվային գրագիտությունը և փափուկ հմտությունները:

2.2 Ստեղծել ստեղծագործական կենտրոններ՝ զարգացնելու գեղարվեստական, մշակութային և տեխնոլոգիական հմտությունները:

2.3 Աջակցել այն նախաձեռնություններին, որոնք նպաստում են բազմազանությանը և ներառմանը երիտասարդական ոլորտում:

Համայնքում ժողովրդավարական համախմբման ճանապարհին առանցքային խնդիր է տեղական մակարդակներում որոշումների կայացման գործընթացում լայն հանրության, այդ թվում՝ երիտասարդության լիարժեք մասնակցության ապահովումը: Այս ոլորտում մասնակցության տեսանկյունից խնդիրներն առաջնահերթաբար դրսևորվում են մասնակցային ժողովրդավարության մասին գիտելիքների պակասով, մասնակցության մեխանիզմների և ընթացակարգերի մասին ոչ լիարժեք իրազեկվածությամբ և քաղաքացիական գիտակցության բարձրացման հրամայականով: Ակտիվ քաղաքացիության դրսևորման հիմքում ընկած է համապատասխան գիտելիքների, կարողությունների, մտությունների և վերաբերմունքի ձևավորումը:

3. Տնտեսական կյանքում երիտասարդների ներգրավվածություն

3.1 Տրամադրել դրամաշնորհներ և ֆինանսական աջակցություն երիտասարդական ստարտափների և նախագծերի համար:

3.2 Ստեղծել մենթորական ծրագրեր՝ աջակցելու երիտասարդ ձեռներեցներին:

3.3 Մշակել տեղեկատվական ուղիներ՝ երիտասարդների համար նորություններով, իրադարձություններով և հնարավորություններով կիսվելու համար:

Համայնքում երիտասարդների զբաղվածությանը վերաբերող առաջնային խնդիրը, որը հաստատվել է համայնքում իրականացված բազմաթիվ հետազոտությունների արդյունքում, կրթական համակարգի և աշխատաշուկայի կապի խզվածությունն է: Երիտասարդների զբաղվածության և նրանց մասնագիտական կրթության միջև գործում է ուղիղ կապ, սակայն մասնագիտական կրթության և գործազրկության միջև ևս առկա է ուղիղ կապ: Այսինքն՝ մասնագիտական կրթությունը նպաստում է զբաղվածության ապահովմանը, սակայն չի երաշխավորում այն:

4. Երիտասարդների շրջանում առողջ ապրելակերպի, մշակութային կյանքի, գիտության ու նորարարության մեջ ներգրավվածության խթանում

4.1 18-30 տ. երիտասարդների համար կենտրոնի ստեղծում, որը կդառնա հանդիպումների, վերապատրաստման և մշակութային միջոցառումների վայր:

4.2 Երիտասարդների համար տարբեր ակումբների և հետաքրքրությունների խմբերի կազմակերպում:

4.3 Սոցիալական աջակցության, բնապահպանության, կրթության և մշակույթի ոլորտները ընդգրկող կամավորական ծրագրերի մշակում:

Վերջին տարիներին պետական բյուջեի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ԶՅԿ–ների, մասնավոր ոլորտի և այլ միջոցներով աստիճանաբար ընդլայնվում են երիտասարդների մշակութային իրավունքների իրացման, հետաքրքրությունների բավարարման, ժամանցի կազմակերպման հնարավորությունները, իրականացվում են առողջ ապրելակերպի խրախուսմանը միտված, գիտության, նորարարության մեջ երիտասարդների ներգրավման նախաձեռնություններ: Մարդկային զարգացման հայեցակարգում կրթությանը զուգահեռ շեշտադրվում են գիտության կարևորությունը և նորարարական, ստեղծարար ոլորտներում երիտասարդների ներգրավման մեխանիզմների մշակումն ու զարգացումը:

5. Երիտասարդների աջակցության, կամավորության և ոչ ֆորմալ կրթության զարգացում և ինստիտուցիոնալացում

5.1 Ոչ ֆորմալ կրթության դասընթացների և վարպետության դասերի ներդրում՝ ուղղված գործնական հմտությունների ձեռքբերմանը:

5.2 Վերապատրաստման բովանդակությունն մուտք գործելու և փորձի փոխանակման առցանց հարթակի ստեղծում:

5.3 Երիտասարդական խորհրդի ձևավորում, որը կներկայացնի երիտասարդության շահերը տեղական իշխանությունների առջև:

Հանրային գործընթացներում մասնակցության մշակույթի խթանման և զարգացման համար մեծ նշանակություն ունի կամավորությունը կամ կամավորական աշխատանքը: Վերջին տարիների արցախյան դեպքերի հետ կապված կամավորության արտահայտման բազում օրինակներ են եղել՝ սկսած երկրի պաշտպանության համար անձնվիրաբար կամավորագրված մարտիկներից, մինչև թիկունքում կազմակերպչական և հումանիտար աշխատանքներում ներգրավված երիտասարդներ: Սակայն գրեթե նույնչափ կարևոր է նաև խաղաղ պայմաններում քաղաքացիական պաշտպանության և բնակչության պաշտպանության գործընթացներում երիտասարդների ներգրավվածությունը: Անհրաժեշտ գիտելիքները, արտակարգ իրավիճակներում գործելու իմացությունը լուրջ նախադրյալներ են անվտանգ միջավայր ստեղծելու և ապրելու համար:

6. Միջազգային համագործակցություն Երիտասարդական ոլորտում

6.1 Պոտենցիալ միջազգային գործընկերների բացահայտում, ներառյալ այլ համայնքների, հասարակական կազմակերպություններ և Երիտասարդական կազմակերպություններ:

6.2 Հանրային խնդիրների լուծմանն ու Երիտասարդության զարգացմանը ուղղված համատեղ միջազգային նախագծերի պլանավորում և իրականացում:

6.3 Երիտասարդների համար մշակութային փոխանակումների կազմակերպում, այդ թվում՝ փառատոններ, ցուցահանդեսներ և համերգներ:

Երիտասարդական ոլորտում միջազգային համագործակցությունը դրսևորվել է ինչպես միջպետական հարաբերություններում Երիտասարդական ոլորտում համագործակցության հաստատմամբ՝ երկկողմ և բազմակողմ ձևաչափերով, այնպես էլ միջազգային միջպետական և ոչ կառավարական կազմակերպությունների և տարբեր երկրների միջազգային զարգացման գործակալությունների կողմից՝ Հայաստանում Երիտասարդական ոլորտում ծրագրերի ֆինանսավորմամբ և իրականացմամբ: Միջազգային համագործակցության առումով առկա են բազմաթիվ երկկողմ և բազմակողմ ձևաչափերով համագործակցության հաջողված օրինակներ, որոնք ունեն շարունակական զարգացման և ընդլայնման մեծ ներուժ:

Գործողությունների պլանի մոնիթորինգ, գնահատում և հաշվետվողականություն

Մոնիտորինգը, գնահատումը և հաշվետվողականությունը երիտասարդության զարգացման գործողությունների պլանի կարևոր բաղադրիչներն են: Նրանք երաշխավորում են, որ իրականացվող ծրագրերն ու նախաձեռնությունները արդյունավետ են, համապատասխանում են նպատակներին և հաշվետու են շահագրգիռ կողմերին: Ահա երիտասարդների զարգացման գործողությունների պլանի մոնիտորինգի, գնահատման և հաշվետվողականության ապահովման մի քանի կետ.

- Ստեղծել հստակ հիմնական կատարողականի ցուցիչներ (KPI),
- Կանոնավոր մոնիտորինգ, որն իր մեջ ներառում է տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն,
- Շահագրգիռ կողմերի ներգրավվածություն,
- Միջնաժամկետի և վերջնաժամկետի գնահատումներ,
- Հաշվետվության մեխանիզմներ,
- Հետադարձ կապեր,
- Հաղորդակցություն և թափանցիկություն,
- Ուսուցում և հարմարվողականություն,
- Կարողությունների զարգացում,
- Շարունակական բարելավում,
- Հանրային հաշվետվություն

Հրապարակեք կանոնավոր հաշվետվություններ՝ ամփոփելով գործողությունների պլանի առաջընթացը, ձեռքբերումները և մարտահրավերները:

Տեղեկատվությունը հասանելի դարձնել հանրությանը համայնքային ֆորումների, կայքերի կամ հաղորդակցման այլ ուղիների միջոցով: Իրականացնելով մշտադիտարկման, գնահատման և հաշվետվողականության ամուր շրջանակ՝ համայնքը կարող է ապահովել, որ երիտասարդության զարգացման գործողությունների պլանը մնա արդյունավետ, հարմարվողական և հաշվետու համայնքի և նրա երիտասարդության կարիքներին ու ձգտումներին:

Համայնքի ակտիվ խմբի անդամներ

Գավառի համայնքապետարանի աշխատակազմի գլխավոր մասնագետ՝ Յակոբ Սարգսյան,
Գավառի համայնքապետարանի աշխատակազմի առաջատար մասնագետ, երիտասարդկան ոլորտի պատասխանատու՝ Նարեկ Մուրադյան,
Գավառի պետական համալսարանի դասախոս՝ Լալա Մկրտչյան,
Գավառի պետական համալսարանի ՈԻՄ-փոխնախագահ՝ Ռոզա Սաֆարյան,
Գավառի պետական համալսարանի ՈԻՄ-անդամ՝ Արուս Սմբաթյան,
Գավառի բժշկական քոլեջի ՈԻՄ-ի անդամ՝ Էլեն Ավանեսովա,
Գավառի բժշկական քոլեջի ՈԻՄ-ի անդամ՝ Միլենա Աբրահամյան,
Գավառի ավագ դպրոցի ԱԽ-ի անդամ՝ Միլենա Դարբինյան,
Գավառի ավագ դպրոցի ԱԽ-ի անդամ՝ Սիրուշ Կոտուկյան,
«Գավառի երիտասարդների տուն» ԲԵԿ-ի կամավոր՝ Աղվան Թոռչյան,
Գավառի գյուղատնտեսական քոլեջի ՈԻՄ-ի անդամ՝ Լիլիթ Չազյան,
Գավառի երաժշտական քոլեջի ՈԻՄ-ի անդամ՝ Լիդա Թումբուկյան,
Կարմիրգյուղի 1 միջն. դպ. ԱԽ-ի անդամ՝ Մերի Դավիթյան: